

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 10/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6 S 85/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2008 osobne do podateľne doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 S 85/2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v dňoch 20. až 22. decembra 2006 podal ako daňový subjekt 24 podaní správcovi dane, ktorým bol v tom čase Daňový úrad K. Správca dane požiadal nadriadený orgán o predĺženie lehoty na rozhodnutie o týchto podaniach. Prípisom správcu dane sp. zn. 709/230/6651/07/ZIM z 19. februára 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že vzhľadom na osobitnú povahu prípadov požiadal v zmysle ustanovenia § 30a

ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) o predĺženie lehoty na rozhodnutie nadriadený orgán, pričom však neuviedol, dokedy lehotu na rozhodnutie nadriadený orgán predĺžil. Sťažovateľ podal proti takémuto nesprávnemu postupu 5. marca 2007 námietku. Dňa 7. marca 2007 zaslal správcovi dane sťažnosť na nesprávny a nezákonný postup jeho zamestnancov spočívajúci v nerešpektovaní procesného postupu pri dodržiavaní zákonných procesných lehôt. Túto sťažnosť správca dane postúpil oddeleniu petícií a sťažností Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) 12. marca 2007. Dňa 19. marca 2007 dostal sťažovateľ 17 odpovedí správcu dane, v ktorých bolo uvedené, že nebude vo veci rozhodovať. Toho istého dňa doručil sťažovateľ správcovi dane podanie označené ako „Žiadosť o vydanie rozhodnutí a dodržanie zákonnej procesnej lehoty na vydanie rozhodnutí a odstránenie nečinnosti správcu dane – DÚ K.“, v ktorom sa domáhal rozhodnutia vo všetkých začatých konaniach, a to nie postúpením veci nadriadenému orgánu. Prípisom daňového riaditeľstva sp. zn. I/132/1951-45197/07/Str. zo 6. júna 2007 bolo konštatované, že sťažnosť je neopodstatnená, lebo nadriadený orgán včas požiadal o predĺženie lehoty na rozhodnutie vo všetkých 24 začatých konaniach. Neuvedenie času predĺženia lehoty nemožno považovať za porušenie zákona. Dňa 22. februára 2007 doručil sťažovateľ daňovému riaditeľstvu podanie označené ako „Sťažnosť – nerešpektovanie povinností rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb rozhodnutím zo dňa 16. 3. 2007“. Dňa 27. apríla 2007 podal sťažovateľ námietky proti postupu zamestnanca správcu dane Ing. V. P., pri rozhodovaní o námietke proti postupu zamestnanca správcu dane. Prípisom nového správcu dane Daňového úradu K. sp. zn. 695/321/31918/2007/Šál zo 17. apríla 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že predchádzajúci správca dane nemôže vydať žiadne rozhodnutie. Z prípisu daňového riaditeľstva sp. zn. I/223/3969-43993/2007/991545-r z 1. júna 2007 vyplýva, že neoznámenie skutočnosti, o koľko bola lehota na rozhodnutie predĺžená, nie je porušením zákona. Zároveň bolo potvrdené, že lehoty na rozhodnutie vo všetkých 24 začatých konaniach boli nadriadeným orgánom predĺžené. Ďalšie sťažovateľovo podanie z 22. mája 2007, v ktorom namietal porušenie povinnosti správcu dane rozhodnúť v 24 začatých konaniach, bolo sťažovateľovi vrátené z dôvodu, že sťažnosť podal súdny exekútor, ktorého treba považovať za orgán verejnej správy. Z prípisu daňového riaditeľstva sp. zn.

I/132/5172-41745/07/Fabi zo 14. júna 2007 sa sťažovateľ po prvýkrát dozvedel, že vo všetkých podaniach bola lehota predĺžená ešte 15. marca 2007, avšak napriek tomu v 18 začatých konaniach dodnes nebola lehota splnená. Rozhodnutím daňového riaditeľstva sp. zn. VI/230/64/697/2007 z 28. februára 2007 bola delegovaná miestna príslušnosť sťažovateľa z Daňového úradu K. na Daňový úrad K.

Dňa 8. augusta 2007 podal sťažovateľ žalobu o začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy krajskému súdu. Uznesením krajského súdu sp. zn. 6 S 85/2007 z 2. októbra 2007 bola žaloba zamietnutá. Sťažovateľ považuje toto uznesenie za porušenie označeného základného práva. Je to tak preto, že správca dane je v začatom daňovom konaní nečinný a odmieta vydať rozhodnutie. Sťažovateľ vyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, no napriek tomu sa nedomohol nápravy. Postup správcu dane svedčí o jeho snahe vyhnúť sa povinnosti rozhodnúť v začatých daňových konaniach. Sťažovateľ považuje za nesporné, že konanie začalo dňom, keď jeho podania boli doručené správcovi dane, pričom ustanovenie § 20 zákona o správe daní nepripúšťa možnosť, aby bolo konanie ukončené oznámením. Napokon ani správca dane pôvodne nespochybňoval svoju povinnosť rozhodnúť o podaniach sťažovateľa, keďže požiadal nadriadený orgán o predĺženie lehoty na rozhodnutie. Nemožno súhlasiť s názorom vysloveným v uznesení krajského súdu, podľa ktorého začatie konania v zmysle § 20 ods. 1 zákona o správe daní je podmienené kvalifikovaným podnetom schopným vyvolať účinky začatia daňového konania, pričom nie každé podanie daňového subjektu je spôsobilé na začatie daňového konania. Tento záver krajského súdu je v rozpore s ustanovením § 20 zákona o správe daní, podľa ktorého je konanie začaté dňom, keď sa podanie daňového subjektu doručilo orgánu príslušnému konať vo veci.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 S 85/2007 s tým, aby uznesenie z 2. októbra 2008 bolo zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež zakázať krajskému súdu a správcovi dane pokračovať v namietanom porušovaní jeho práv. Napokon sa domáha náhrady trov konania.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 S 85/2007-24 z 2. októbra 2008 vyplýva, že ním bol zamietnutý návrh sťažovateľa proti správcovi dane v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Návrhom zo 7. augusta 2007 sa sťažovateľ domáhal uloženia povinnosti správcovi dane rozhodnúť v lehote dvoch mesiacov o jeho podaní z 20. decembra 2006 doručenom správcovi dane 22. decembra 2006. Toto podanie bolo označené ako „Návrh na zastavenie nezákonne začatého daňového konania (vyrubovacieho konania) podľa ustanovenia § 25 ods. 1 písm. c) zákona č. 511/1992 Zb. za mesiac február – december 2001“. Nečinnosť správcu dane videl sťažovateľ v tom, že o jeho podaní nebolo rozhodnuté formou rozhodnutia, ktoré by obsahovalo všetky náležitosti v zmysle § 30 ods. 2 zákona o správe daní, ale bolo vybavené iba listom z 13. marca 2007. Sťažovateľ tvrdil, že doručením jeho podania správcovi dane došlo podľa § 20 zákona o správe daní k začatiu konania, ktoré nemôže byť ukončené iba formou oznámenia, resp. prírpisu. Poukázal na to, že správca dane požiadal nadriadený orgán o predĺženie lehoty na rozhodnutie o jeho podaní, preto zrejme nespochybňoval svoju povinnosť rozhodnúť vo veci formou rozhodnutia. Neskôr bolo predĺženie lehoty na rozhodnutie pretransformované na predĺženie lehoty na vybavenie veci, a to v rámci korešpondencie správcu dane a nadriadeného orgánu. Z obsahu spisu správcu dane krajský súd zistil, že sťažovateľ podaním z 20. decembra 2006 sa domáhal zastavenia vyrubovacieho konania podľa § 25 ods. 1 písm. c) zákona o správe daní za mesiace február - december 2001 z dôvodu, že nesplnil podmienku spôsobilosti byť daňovým subjektom (platiteľom dane z pridanej hodnoty). Správca dane listom z 13. marca 2007 sťažovateľovi oznámil, že vyrubovacie konanie za uvedené zdaňovacie obdobie neprebíha, lebo bolo ukončené vydaním celého radu platobných výmerov z 3. novembra 2006. Tieto platobné výmery sú predmetom odvolacieho konania, a preto o zákonnosti postupu správcu dane rozhodne odvolací orgán. Z ustanovenia § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že za nečinnosť orgánu verejnej správy treba považovať jeho pasivitu, t. j. stav, keď orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný. V danom prípade sťažovateľ podal návrh na zastavenie vyrubovacieho konania, avšak správca dane toto konanie ukončil vydaním platobných výmerov ešte pred podaním návrhu 3. novembra 2006. Preto požadované zastavenie daňového konania v zmysle § 25 ods. 1 písm. c) zákona o správe daní bolo už pojmovovo vylúčené. Nie je totiž

možné zastaviť už ukončené daňové konanie. Skutočnosť, či sťažovateľovi svedčila daňová povinnosť z titulu dane z pridanej hodnoty, je predmetom súdneho prieskumu vo viacerých konaniach vedených krajským súdom. Podanie návrhu na zastavenie vyrubovacieho konania za situácie, keď vyrubovacie konanie už bolo ukončené vydaním platobného výmeru, nemožno považovať za podanie spôsobilé vyvolať začatie konania v zmysle § 20 zákona o správe daní. Môže ísť iba o obranu daňového subjektu (platiteľa dane), ktorým namieta neexistenciu svojej daňovej povinnosti. Preto správca dane nebol nečinný, ak o návrhu sťažovateľa z 20. decembra 2006 nerozhodoval formou rozhodnutia v zmysle § 30 zákona o správe daní, ale na podanie sťažovateľa reagoval iba oznámením sp. zn. 709/320/8584/2007 z 13. marca 2007.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého správca dane nereagoval náležitým spôsobom na sťažovateľove podania, keďže o nich riadne nerozhodol, ale tieto podania „vybavil“ iba prípisom. Vzhľadom na túto skutočnosť podal sťažovateľ návrh na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku krajskému súdu, ktorý však návrh zamietol, keďže postup správcu dane považoval za správny.

Zo skutkového stavu, ktorého správnosť sťažovateľ nenamieta, jednoznačne vyplýva, že podania sťažovateľa, ktorými sa domáhal zastavenia vyrubovacieho konania, boli realizované v čase, keď správca dane už vydal príslušné rozhodnutia (platobné výmery) o vyrubení dane. Je preto logické, že v danej fáze konania podania sťažovateľa už neboli aktuálne a argumentácia sťažovateľa, ktorý sa necítil spôsobilým subjektom majúcim povinnosť platiť daň z pridanej hodnoty, mohla byť vzatá do úvahy iba v odvolacom konaní, resp. v rámci súdneho preskúmania platobných výmerov. V žiadnom prípade neprichádzalo do úvahy, aby správca dane vyrubovacie konanie zastavil, lebo tomu by muselo predchádzať zrušenie platobných výmerov ním vydaných.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2009